

INTERVJU Željko Knežiček, ministar industrije, energetike Svaki političar treba dan provesti s rudarima

Kad bi svaki od političara samo jednom sišao u neki rudnik, saznao bi koliko je teško zarađivati kruh, a tako bi i imali sasvim drukčiji stav o realnom sektoru, poručio je ministar Knežiček

• Razgovarala: M. Šagolj
• business@dnevni-list.ba

SARAJEVO – Ministar industrije, energetike i rudarstva Tuzlanske županije Željko Knežiček u intervjuu za Dnevni list komentirao je stanje gospodarstva i brojnih poduzeća koji posluju u toj županiji te koliko političari pomažu, odnosno "odnemažu" proizvodnji ili gospodarstvu. Smatra kako se kod nas proizvodni rad premalo cijeni. Knežiček navodi da se, spletom okolnosti, u politici nađu ljudi koji nikad nisu vidjeli neki proizvodni proces pa i nemaju empatiju za radnika – običnog čovjeka. Po njegovom mišljenju, kad bi svaki od političara samo jednom sišao u neki rudnik, saznao bi koliko je teško zarađivati kruh, a tako bi i imali sasvim drukčiji stav o realnom sektoru.

Radnici Dite (tvornica deterđentata Tuzla) prosvjeduju te između ostalog prozivaju i Vas kao resornog ministra zbog toga što im kasne plaće?

- Meni je izuzetno žao radnika koji prosvjeduju kako u krugu tvornice, tako i ispred zgrade Županije. Oni su dovedeni u ovakvu situaciju prije svega od većinskog vlasnika i to još od 2010. godine od kada im nisu uplaćivani doprinosi za MIO/PIO, a nakon toga i plaće. Vlada TŽ-a je u nekoliko navrata poručila kako nema nadležnosti za odlučivanje u poduzeću koje je privatizirano i u kojem nema niti jedan postotak vlasništva, ali da ima obveze štitići interes građana TŽ-a. Sadašnji većinski vlasnik Dite od oko 84 posto je

Vjerujte, puno je lakše raditi i donositi odluke s ljudima koji su upoznati s problemima s kojima se susreću svi koji privređuju ili žive od svog rada

"Lora" d.o.o Sarajevo koju zastupa ovlaštena osoba Haris Abdurahmanović koji je 2005. zaključio ugovor o ortakluku i preuzeo Ditu. Moram napomenuti da su obveze iz ovog privatizacijskog ugovora ispunjene i da je KAP-a izdao uvjerenje o uspješno provedenoj privatizaciji Dite. Mi smo još ljetos upozoravali vlasnika i direktora Dite na moguću ovu situaciju, ali s obzirom da se radi o privatnoj imovini za koju vlasnik ne iskazuje posebnu brigu, Ministarstvo, odnosno Vlada TŽ-a zauzela je stav da će se prema imovini Dite d.o.o., odnosno ovom poduzeću, odnositi kao i prema svakoj drugoj privatnoj imovini na području naše županije. Ipak, treba naglasiti da su radnici Dite svjesni da plaće ne duguje Županija, nego njihov poslodavac. Oni samo traže od nas da pomognemo kako bi se riješio njihov radno-pravni status te da im se izmire zaostale plaće. U ovom trenutku tvornica ne radi, a direktor Dite je 18. lipnja ove godine podnio zahtjev za stečaj.

Nedavno je otvorena nova bušotina rudnika soli na Tetini. Koliko će to pomoći gospodarstvu Tuzlanske županije?

- Činjenica je da je Vlada TŽ-a u protekle dvije godine

izdvojila 850.000 KM, kako bismo pomogli daljnji razvoj kemijske industrije na liniji potrošnje slane vode s rudnika soli Tuzla. Nastojat ćemo i dalje pomagati izgradnju i otvaranje novih istražno-eksploatacijskih bušotina, kojima će se povećati proizvodni kapaciteti, a sve prema potrebama Siscam Sode Lukavac i Solane Tuzla. Ova dva gospodarska društva namjeravaju u sljedećem razdoblju do 2017. uvećati proizvodnju za dva puta. Zbog toga planski treba pripremati rudnik kako bi odgovorio ovim zahtjevima. Prilikom zadnjeg posjeta uvjerio sam se kako rudnik ima budućnost te da u sadašnjem trenutku zadovoljava potrebe Sode i Solane, koji su ujedno i njihovi najveći kupci. Također vjerujem kako će planski i dalje nastaviti s izgradnjom novih istražnih bušotina, što jamči prosperitet ne samo potrošačima, nego i rudniku te obiteljima svih radnika, koji su zaposleni u ovim kompanijama. Ovo je svjetliji primjer dobre zajedničke suradnje proizvođača i potrošača u TŽ-u, jer svi znamo kako je teško stanje u rudarstvu, odnosno općenito u proizvodnji.

Svako malo se može pročitati o štrajku nekog poduzeća. Kakvo je Vaše mišljenje koliko političari pomažu, odnosno "odnemažu" proizvodnji ili općenito gospodarstvu?

- Ja sam do dolaska na sadašnju funkciju skoro čitav svoj radni vijek proveo u proizvodnji, odnosno na poslovima koji su bili usko vezani za proizvodnju, tj. gospodarstvo. Radio sam u privatnoj, ali i državnoj

proizvodnoj tvrtki i mislim da se kod nas proizvodni rad jednostavno premalo cijeni. Vjerujte, puno je lakše raditi i donositi odluke s ljudima koji su upoznati s problemima s kojima se susreću svi koji privređuju ili žive od svog rada. U politici se spletom okolnosti nađu ljudi koji nisu nikad ni vidjeli neki proizvodni proces i onda je teško za očekivati da imaju empatiju za radnika, za običnog malog čovjeka. Da svaki od političara samo jednom siđe u neki rudnik, znao bi kako

je teško zarađivati kruh i vjerujem kako bi imali posve drugačiji stav o realnom sektoru.

Nedavno ste imali sličnih problema u Koksnokemijskom kombinatu Lukavac, odnosno GIKIL-u (Global Ispat Koksne Industrije Lukavac) kada je prijetila obustava rada?

- Da, prošli mjesec smo u ovoj kompaniji imali kriznu situaciju nastalu prije svega zbog gubitka tržišta. Kako željezara Smederevo preko godinu dana radi na tehnološkom minimumu, došlo je

do toga da rad i pete koksne baterije u Lukavcu bude smanjen na tehnološki minimum. Kad nema pune proizvodnje kokska, i drugi pogoni u GIKIL-u rade otežano, a pojedini su prestali s radom. To je prouzročilo gubitke i predloženo je od Uprave smanjenje plaća. To sindikat nije odmah prihvatio ali, na sreću svih nas, nađen je kompromis u kojem sam imao posredničku ulogu. Bio sam siguran da će se naći kompromis, jer radnici i Uprava znaju da je moj radni vijek bio

Sedma Combis konferencija i ove godine opravdala visoka očekivanja

Regionalni ICT stručnjaci na jednom mjestu

ŠIBENIK - Combis konferencija, sedma po redu, pod temom "Primijeni ICT = Ostvari POTENCIJAL = Unaprijedi POSLOVANJE" i ove je godine opravdala visoka očekivanja sudionika te visokim ocjenama potvrdila status najvećeg regionalnog okupljanja ICT stručnjaka, priopćio je organizator.

U Šibeniku se ove godine okupilo više od 300 sudionika, a ankete su i ove godine pokazale da 94 posto sudionika želi i sljedeće godine sudjelovati na konferenciji. Gost predavač

plenarnog predavanja Leonard Brody, često nazivan "kontroverzним liderom novog svjetskog poretka" predavačjem "The Great Re:Write: This monumental shift in technology, business and human behavior" oduševio je i zainteresirao sudionike konferencije svojim viđenjem tehnologije koja je promijenila način našeg ponašanja. Najboljim predavačem ispitani su ocijenili Igora Duževića iz Combisa s predavanjem "Korak dalje od IaaS modela - ponudite AnyaaS (Anything as a Service)", slijede ga kolega

Tomislav Črgar s kojim je održao navedeno predavanje i Damir Popović iz IT sistema s predavanjem "Case Study Raiffeisenbank BiH: Automatizacija obrade dokumenata unutar procesa platnog prometa". Kao veliku vrijednost ovogodišnje konferencije sudionici su isticali fokus na studije slučajeva (Case Studies) kojima je ova konferencija željela naglasiti važnost primjene ICT tehnologije.

- Studijama slučajeva smo od samih krajnjih korisnika usluga i rješenja, ali i stručnjaka iz Combisa i par-

tnera Combis konferencije, lidera ICT industrije, mogli konkretno saznati koji je bio razlog izbora određenog rješenja, s kojim izazovima su se susretali, koji su rezultati

unaprijeđenja poslovanja te vjerujem i ono najvažnije, koja su ICT rješenja odgovor na poslovne prioritete, istaknula je direktorica konferencije Renée Saboti

Slovenec te dodala kako su najbolja nagrada za uloženi trud i rad, upravo visoke ocjene kojima su sudionici ocijenili samu organizaciju konferencije. U dva konferencijska dana, 26. i 27. rujna, sudionici su imali prilike poslušati 29 predavanja, a Combis konferencija ove godine zatvorena okruglim stolom na temu "Hrvatski ICT u EU-u - iskustva i očekivanja" na kojemu su sudjelovali predstavnici vodećih informatičkih tvrtki, start-upa i investitora vezanih uz ovaj sektor gospodarstva.

i rudarstva Tuzlanske županije

Godinama ste radili u struci. Koliko je opravdan zahtjev vašeg stranačkog kolege Lijanovića o ukidanju doprinosa na plaće u proizvodnom sektoru i uvođenje doprinosa na topli obrok i prijevoz u neproizvodnom sektoru?

- Mislim da su generator teškog stanja u gospodarstvu vrlo visoki doprinosi na plaće i zahtjev za njihovo smanjenje ili ukidanje je opravdan. Značajan broj gospodarskih društava i u našoj županiji radnicima isplaćuje minimalne, odnosno zajamčene plaće kako bi na njih uplatili doprinose. To se pak poslije reflektira niskim osnovama radnicima koji idu u mirovinu. Rasterećenje proizvodnog

sektora je jedan od izlaza iz teške situacije u kojoj se našao proizvodni sektor. Mi u Narodnoj stranci Radom za boljitak smatramo da bi se ukidanjem doprinosa stvorili uvjeti da proizvodni sektor bude konkurentniji na tržištu

i kreditno sposoban za prihvat direktnih investicija i kreditnih sredstava što bi rezultiralo smanjenjem "rada na crno" i značajnim zapošljavanjem, odnosno eliminiranjem sive ekonomije. Osim toga činjenica je i da većina europskih zemalja ima opterećen topli obrok i prijevoz doprinosima. Također, u Republici Srpskoj topli obrok i prijevoz su opterećeni doprinosima.

je izvoznik s prostora TŽ-a. Prije nekoliko dana sam se susreo s generalnim direktorom Debasish om Gangulyjem, nakon što je imenovan na ovu poziciju, te sam mu ponudio pomoć Ministarstva te Vlade TŽ-a, u prevladavanju problema koje je ovo poduzeće ima. Iznimno sam zadovoljan što su se problemi prevladali i što se u GIKIL vratio optimizam, te što je izbjegnuto štrajk. Ja vjerujem u partnerstvo sindikata i Uprave društava jer mislim da je najbolje sve stvari držati otvoreno i zajednički pokušati značajnije rješenje. To se i ovaj put pokazalo učinkovitim.

Vrlo ste aktivni, u taj suradnji, te pomoći gospodarstvenicima. Mislite li da je to dobar način kako bi se ohrabрили investitori?

- Mislim da jest. Politika i političari su servis građanima ili bi to trebali biti, a ne kočničari, ali i druga strana mora ispunjavati svoje obveze. Imamo dobar primjer s rudnikom krečnjaka "Vijenac", koji je početkom rujna pustio u promet novi pogon u rudniku, kojim će se asortiman rudnika proširiti na granulacije kamena koji se koristi u betonarama. Oni su učinili tu investiciju, ali i Vlada TŽ-a je pomogla ovom rudniku u procesu početka deminiranja sa skromnim sredstvima i ako to nije imala obvezu. Time smo pokazali da vodimo računa o stranim partnerima i investitorima te da pomažemo tvrkama koje uredno posluju i koje iskazuju odgovornost prema društvu. Štoviše sam čelom, nadam se da ćemo tako nastaviti i u

budućnosti. Jer cilj nam je napraviti takav ambijent koji će privući investitore, te na taj način otvoriti nova radna mjesta kako bi se mladim ljudima omogućili zapošljavanje na rodnoj grudi.

Imate dojmiv životopis. Doktor ste tehničkih znanosti iz područja rudarstva, imate 27 recenziranih znanstvenih radova, 29 recenziranih stručnih radova i sudjelovali ste u 8 međunarodnih istraživačkih projekata, predavač ste na Sveučilištu Tuzla, itd. Stignete li se kao ministar baviti znanostu?

- Nažalost, zbog obveza ne stignem se baviti znanostu onoliko koliko bih ja to želio. Pored svega što ste nabrojali u dosadašnjem radu sam objavio i dvije stručne knjige te jedan sveučilišni udžbenik. Smatram da o znanstvenom radu drugi mogu suditi samo ako javno objavljujete svoj rad u pisanoj formi, te da ga mogu i drugi koristiti, ali naravno i kritizirati. Moje opredjeljenje je cjeloživotno učenje. Kao nastavnik na Rudarsko-geološko-građevinskom fakultetu u Tuzli mislim da mogu ovo dugogodišnje stručno, ali i znanstveno, te životno iskustvo iz prakse prenijeti na studente. Zadovoljstvo mi je raditi s njima. Studenti su mi dogovorno pomogli da redovito držim nastavu u dane vikenda i time omogućili da izvršavam obveze prema Sveučilištu u Tuzli. Na kraju poruka je mladima da treba stalno učiti i izučavati, ali i ići u korak s novim tehnologijama, jer, priznat ćete, današnje društvo se prebrzo razvija.

Resorni ministar poručuje da slijedimo politike EU-a

Lijanović: Ulažimo u proizvodnju hrane, bit će nam daleko jeftinija!

Ministar je upozorio da će nam hrana, ukoliko se nastavi trend oslanjanja na proizvode iz Europe, biti preskupa

• Piše: M. Šagolj
• business@dnevni-list.ba

2 milijarde ljudi su pothranjene!

SARAJEVO – Zbog pogrešnih politika u posljednjih 15 godina te nedovoljnog izdvajanja za proizvodnju hrane, proizvodnja u BiH je u jako teškom položaju. U posljednje su se dvije godine napravili određeni iskoraci, a što nije ni blizu onoga što se mora činiti. Budući da su u BiH potencijali veliki te je velik broj nezaposlenih, u proizvodnji hrane bismo mogli imati jednu zdravu bilancu te u toj oblasti ostvarivati suficit. Stoga, potrebno je slijediti politike Europske unije koje se odnose prema poljoprivredi.

Ovo su riječi koje je novinarima kazao federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Jerko Lijanović Lijanović povodom jučerašnjeg Svjetskog dana hrane. Inače, tema ovogodišnjeg obilježavanja Svjetskog dana hrane je povezanost zdravlja ljudi s prehrambenim lancem, službeno naziva "Održivi prehrambeni sustavi u svrhu dostupnosti sigurne hrane i nutritivno vrijedne prehrane".

Bit će preskupa

Resorni je ministar podsjetio kako svaka zemlja ima obvezu proizvesti dovoljno hrane za svoje stanovništvo. S druge strane, objašnjava, da se kod nas proizvodi samo 20 posto vlastitih potreba i bez obzira što imamo 20 posto vrijednih ljudi i prirodno bogatu zemlju da bismo mogli proizvoditi dovoljno hrane za vlastito stanovništvo, ali i biti izvoznici hrane.

- 43 posto europskog proračuna se izdvaja za poticaje u proizvodnji hrane, a kod nas se poticaji za poljoprivredu nalaze

Ujedinjeni narodi su 16. listopada 1945. u Quebecu osnovali FAO, čiji je moto "Pomoći da se stvori svijet bez gladi". UN-ovi podaci su pokazali da svaki sedmi čovjek na svijetu ne zna hoće li imati dovoljno hrane da preživi dan. Zabrinjavajući su podaci da više od 900 milijuna ljudi u svijetu glada, a 2 milijarde su pothranjene.

ispod 5 posto federalnog proračuna, a državni, županijski i općinski proračuni simbolično ili nikako ne izdvajaju sredstva za proizvodnju hrane, rekao je Lijanović Lijanović za agenciju Fena, prenijeli su jučer mediji. On je upozorio da će nam hrana, ukoliko se nastavi ovakav trend oslanjanja na proizvode iz Europe, biti preskupa. Podsjetio je samo na satnicu u Europi koja se plaća desetorostruko više nego kod nas.

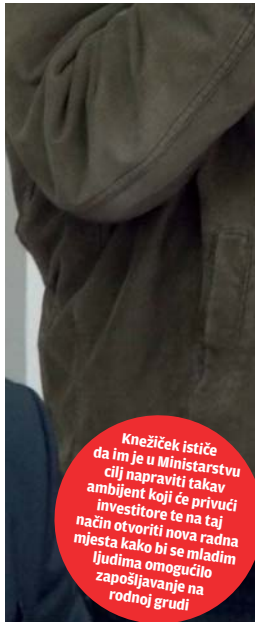
- Iz tog razloga zagovarao da moramo uložiti dovoljno u proizvodnju hrane da bismo mogli proizvesti kvalitetnu i daleko jeftiniju hranu, dodao je Lijanović Lijanović.

Pridržavajte se preporuka

U povodu Svjetskog dana hrane i Agencija za sigurnost hrane BiH objavila se priopćenjem za javnost u kojemu govori o mjerama koje se poduzimaju na zaštiti potrošača, odnosno sigurnosti hrane u BiH. Napomenuli su kako kontinuirano poduzimaju mjere u cilju zaštite zdravlja potrošača, što se na najbolji način postiže kroz usuglašavanje propisa o hrani i slegislacijom Europske unije u koju su ugrađeni najnoviji znanstveni standardi.

- Ovom prilikom želimo naglasiti da po pitanju postotka neodgovarajućih uzoraka hrane, koji se analiziraju u nadležnim laboratorijima, kao i bolesti koje se prenose preko hrane, nema značajnih odstupanja od situacije

u zemljama okruženja i Europske unije. Subjektive u poslovanju s hranom podsećamo da je, shodno odredbama Zakona o hrani, na njima primarna odgovornost za osiguranje zdravstveno ispravne hrane, a potrošačima u cilju zaštite zdravlja preporučujemo da se pri pripremi, rukovanju i čuvanju hrane pridržavaju preporuka nadležnih institucija, te da obrate pažnju na sadržaj deklaracije, posebice rok uporabe, kao i na organske svojstva proizvoda, navode u Agenciji.

Knežiček ističe da im je u Ministarstvu cilj napraviti takav ambijent koji će privući investitore te na taj način otvoriti nova radna mjesta kako bi se mladim ljudima omogućilo zapošljavanje na rodnoj grudi

vezan za prostor Lukavca skoro 20 godina, te znao sam da cijene napore koji su i prije činjeni od ovog resornog ministarstva. Štrajk je prolongiran sporazumom i nadam se da Uprava poduzima korake oko izvoza novog proizvoda, a to je livički koks. Ipak, naši pogledi su okrenuti Smederevu i želji da željezara započne rad u punom kapacitetu. Tek tada bismo bili sigurni da je teško vrijeme iza nas. Do tog trenutka, vjerujte, strahujem jer GIKIL zapošljava oko tisuću radnika i najveći

Zbog manjka vremena, nedovoljno slobode i kreativnosti...

U Njemačkoj nitko ne želi biti šef

BERLIN - Ukoliko se ništa ne promijeni, u Njemačkoj uskoro više nitko neće željeti postati šef, odnosno, voditi neko poduzeće. Razlozi za to su mnogobrojni - manjak vremena, nedovoljno slobode i kreativnosti, piše Deutsche Welle (DW). Po riječima Gudrun Happich koja već 20 godina savjetuje rukovoditelje velikih poduzeća, osoba koja vodi neko poduzeće mora biti stručno osposobljena za ovaj rad.

- No, jedan šef će te tek tada postati dobar rukovoditelj ako će iza sebe imati

izuzetno dobar tim. U tom smislu, on bi trebao imati smisla za povezivanje različitih osoba u svom poduzeću i njihovoj motivaciji, navodi ona. S njom se slaže i Jörg Menno Harms, predsjednik kontrolnog vijeća velike tvrtke Hewlett Packard u Njemačkoj.

- Kao šef moram biti u stanju izgraditi jednu kulturu poduzetništva u kojoj se suradnici dobro osjećaju, gdje im rad pridonjava zadovoljstvo, gdje se svojevrijeme angažiraju i gdje istodobno vlada atmosfera poštovanja i povjerenja, kaže Harms za

DW.No, upravo s time, kako se čini, mnogi šefovi imaju problema.

Prema istraživanju Instituta njemačkog gospodarstva, tek 69 posto njemačkih zaposlenika navodi kako osjećaju podršku svog šefa.

U drugim EU zemljama ovaj je postotak znatno viši i iznosi u prosjeku oko 81 posto. U čemu je problem? Nije li njemačkim čelnim osobama poduzeća i konkretna poznata činjenica da dobra ili visoka motivacija radnika povećava dobit i radni učinak?

- Većini šefova diljem svijeta, pa tako i onima u Njemačkoj, je to, naravno, dobro poznato. No, provešite to u djelo je već mnogo teže i prema mom iskustvu, situacija se pogoršava unatrag zadnjih 40 godina, kaže Harms.

Kako bi ipak pokušao promijeniti ovakvu situaciju, on je ovoga ljeta osnovao jednu novu inicijativu gdje upravo vodećem osoblju nudi platformu na kojoj se upravo mladi i iskusni šefovi mogu sastajati i izmjenjivati iskustva. Tako bi oni već postojeća znanja mogli

bolje iskoristiti i ujedno prenijeti na generacije koje dolaze. Prema njegovom mišljenju, njemački šefovi, kao prvo, vrlo često nedostaje - vrijeme.

Mlade generacije na ovakav način više ne žele voditi poduzeća. Uskoro će u Njemačkoj biti manjak osoba koje su spremne doći na ove položaje. Problem pri tome nije samo demografske prirode već upravo u tome da mladi žele više slobode, vremena za sebe, slobodno vrijeme i obitelj. Hitno nam je potrebna promjena, upozorava Harms.